

MISTERELE DUNĂRII

Revistă de cultură istorică dobrogeană

Vol I Nr. 3

Iunie 2017

Redactori: Mihai Tiuliumeanu

Nicolae C. Ariton

Ilustrația copertei: Nicolae Grigorescu, *Ciobănaș*

Editare și distribuție:

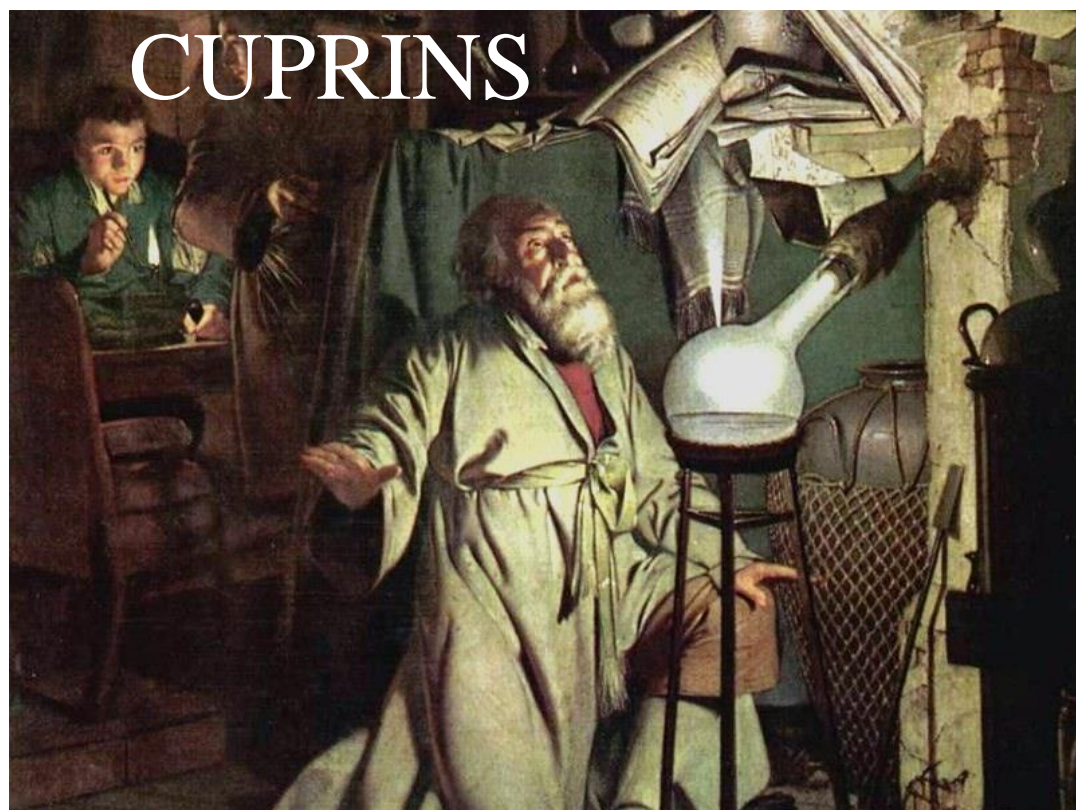
CERTA - Continuing Education, Resources & Trainig Association

Tulcea, iunie 2017

www.cert-a.org

Bibliogr.

ISSN 2537-2424

CUPRINS

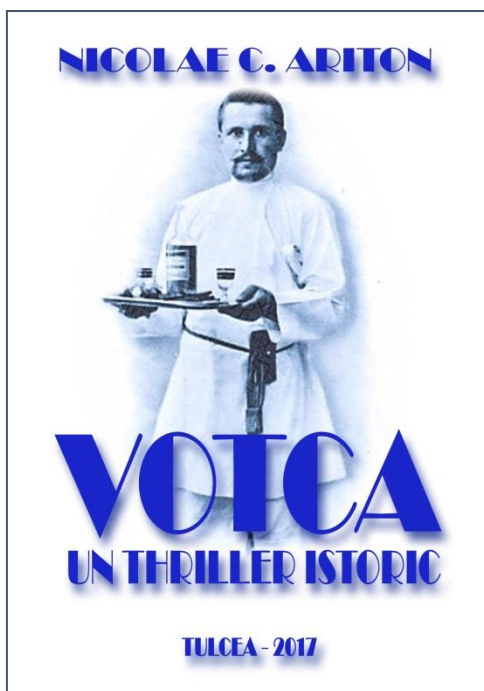
- 4** **Votca - un thriller istoric**
- 15** **Descălecătorii uitați de țară: mocanii din Dobrogea (partea I)**
- 43** **Pseudojurnal (fragmente)**
- 48** ***Mocanii* - povestea unui joc dispărut**
- 82** **Mocanul și ciocoiul**

Nicolae C. Ariton

VOTCA - UN THRILLER ISTORIC

Textul de mai jos cuprinde primele două capitole din volumul
Votca - un thriller istoric, autor Nicolae C. Ariton,
în curs de apariție în anul 2017 (n.r.)

Capitolul I

**Votca, motiv de război ruso - polonez -
Conflictul se rezolvă în fața justiției
internaționale - William Pokhlebkkin,
salvatorul Rusiei și apărătorul votcii rusești -
Inventatorul votcii este călugărul Isidor,
undevea în curtea Kremlinului - Când votca
poate ucide și cu șurubelnița - Ucigașul a
rămas necunoscut, toată lumea este de acord
că acesta era un mare iubitor al votcii -
Primele trei litere ale numelui lui V(W)illiam
Pokhlebkkin sunt inițialele lui Vladimir Ilici
Lenin.**

Pare de-a dreptul incredibil cum o băutură relativ banală, precum votca, poate avea o istorie atât de fascinantă. Invenția și răspândirea ei, mai ales în estul Europei, cuprinde încă episoade învăluite în mister, dar acestea nu fac decât să sporească interesul pentru pasionanta poveste a votcii, transformând-o într-un veritabil thriller istoric.

Contrar așteptărilor oricărui cititor, vom începe istoria votcii, așa cum am încercat noi să o ticluim, cu evenimente relativ recente, dacă este să luăm în considerare cei aproape 600 de ani de istorie ai ilustrei băuturi. Mai precis, vom începe cu anul 1982, când guvernul comunist al Poloniei reclamă, pentru prima oară, că votca este o creație poloneză, iar denumirea *votca* este un cuvânt polonez.

Această adevărată răzmeriță se producea pe fondul primelor acțiuni ale mișcării *Solidarității*¹, generate de un puternic sentiment antisovietic. Pe lângă aspectul politic, în care polonezii negau textul publicat în adevărata *Biblie* modernă, *Marea Enciclopedie Sovietică (Bolșaiasoviețkaia enciclopedia)*², unde era scris negru pe alb că ...*votca a fost produsă pentru prima oară în Rusia, în partea a doua a secolului al XIV-lea...*, în spatele micii răscoale *băutoricești* exista și un aspect economic.

Din anul 1972, Rusia a început să exporte votcă în Statele Unite ale Americii, în cantități care creșteau de la an la an. Și, dacă America bea votcă, aproape întreaga lume face la fel! Rușii au fost extrem de ofușcați la timpul respectiv de demersul polonezilor, care începuseră să-și susțină tot mai vehement paternitatea votcii.

Considerând că acesta este un adevărat atac asupra moștenirii culturale a Rusiei, Ministerul Afacerilor Externe al URSS, prin *Sojuzplodoimport*, a însărcinat două instituții de anvergură (*Institutul de Istorie al Academiei de Științe a USSR*³ și Divizia *Departamentului Central al Distilării* de la *Institutul de Înalte Cercetări Științifice în Fermentarea Produselor* al Ministerului Industriei Alimentare a USSR⁴), să dovedească forurilor mondiale paternitatea indubitabil rusească a

¹*Solidarność*-nume complet *Sindicatul Independent Autocefal „Solidaritatea”-Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”*, este o federație sindicală fondată în 1980, în Polonia.

² *Большая советская энциклопедия*, sau БСЭ, este cea mai mare enciclopedie publicată în limba rusă. Publicată în perioada 1926 - 1990, a fost retipărită în anul 2002 sub denumirea de *Marea Enciclopedie Rusă (Bolshaya Rossiyskaya entsiklopediya)*. Editorii actuali susțin că este cea mai importantă enciclopedie marxist-leninistă.

³ The Institute of History of the Academy of Sciences of the USSR.

⁴ Higher Scientific Research Institute of the Fermentation Products Division of the Central Department of Distilling of the Ministry of the Food Industry of the USSR.

votcii. În fapt, demersul era unul tipic perioadei sovietice, adică Ministerul de Externe a emis Instrucțiunea 04.13, care era o directivă secretă, care specifica să se studieze prioritatea Rusiei în producția de votcă. Dar somitățile sovietice, în frunte cu Ya. Volkov (Doctor în științe istorice), G.I. Yușenko (Director în cadrul Ministerului Industriei Alimentare) și V.G. Svirida (Cercetător în Științele Tehnice), după mai mult de un an de cercetări, nu au reușit să descopere niciun document care să ateste primatul rusesc în fabricarea votcii.

Salvarea a venit din partea unui personaj de-a dreptul romanesc, William Pokhlebkin. Fiul unui revoluționar bolșevic autentic, Vasili Mihailov, acesta și-a botezat copilul cu neobișnuitul nume Viliam (William apare pe coperta cărții sale, traduse în engleză, *A History of Vodka*), în cinstea lui Vladimir Ilici Lenin, primele trei litere fiind inițialele numelui acestuia. Nici faptul că a luptat în *Armata Roșie*, în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, nu i-a împiedicat pe ruși să-l eticheteze ca dizident și să-i interzică susținerea dizertației pentru obținerea doctoratului la *Institutului de Istorie* din cadrul *Academiei de Științe a U.S.S.R.*

Pokhlebkin devenise relativ celebru după ce publicase un volum dedicat istoriei ceaiului, cu aprecieri literar-istorice entuziaste ale unei categorii de cititori, mai ales ale unor cercuri considerate nonconformiste și antisovietice. Stilul de viață bizar și adevărata arhivă de manuscrise rare cu rețete culinare și băuturi rusești, amenajată în micul său apartament situat în Podolski, o mică suburbie industrială a Moscovei, au fost alte elemente care au atras asupra sa anatema oficialităților sovietice. Cu toate aceste *aprecieri* pe cap, în timpul uneia din perioadele de *salubritate* politică și socială sovietică, mai precis în anul 1968, sub bagheta de dirijor a lui Leonid Brejnev, William Pokhlebkin este ostracizat de *Academia Sovietică* pentru studiile sale istorice, care au coborât pretențiile academice ale acestei nobile științe la nivelul cel mai de jos al rețetelor culinare și de băutură. Drept pedeapsă, a fost dat afară de la *Institutul de Istorie* și i s-a interzis angajarea ca istoric sau cercetător.

Una dintre somitățile comisiei însărcinate să dovedească paternitatea rusească a votcii și-a amintit de ciudatul scriitor istoric, care a răspuns cu entuziasm solicitării și cu un patriotism la care nimeni nu se aștepta, având în vedere loviturile pe care le primise din partea oficialilor sovietici. Înarmat cu o serie de documente originale, William Pokhlebkin a reușit să demonstreze în fața judecătorilor tribunalelor internaționale: *Peace Palace - The International Court of Justice* și *Permanent Court of Arbitration* că rușii au fabricat votca, cu câteva zeci de ani mai devreme decât polonezii. Concret, conform dovezilor sale, primul fabricant de votcă a fost călugărul ortodox Isidor, care în anul 1430 a făcut parte dintr-o delegație a Bisericii Ruse, care a călătorit în Italia (mă rog, în ceea ce era spațiul italian la acea vreme!).

La întâlnirile pe care le-a avut cu prelații catolici, Isidor a asistat pentru prima dată în viață la operațiile distilării alcoolului etilic. Prietenia cu prelații catolici și partizanatul unirii bisericilor ortodoxe și catolice au creat suspiciuni în delegația ortodoxă, care la întoarcerea în Rusia l-a acuzat de lipsă de loialitate și fraternitate cu schismaticii catolici, fiind închis în mănăstirea Chudov, din cadrul Kremlinului. Utilizarea mănăstirilor ca penitenciare avea să devină o practică curentă în Imperiul Țarist, în aceste spații fiind închiși majoritatea dizidenților religioși și politici.

Neavând la dispoziție decât cereale, Isidor a modificat rețeta inițială a călugărilor catolici care obțineau *aqua vitae* din distilarea vinului sau a melasei de fructe. După ce și-a ispășit pedeapsa (sau o parte din aceasta) în mănăstirea-închisoare moscovită, Isidor a părăsit Moscova, stabilindu-se pentru o perioadă de timp la Kiev, apoi pentru totdeauna în Italia. Povestea călugărului Isidor, istorisită de William Pokhlebkin în fața judecătorilor celor două *Curți Internaționale* a atras imediat o mulțime de detractori, care nu au încetat să sporească numeric o dată cu trecerea timpului. La prima vedere, istorisirea pare a fi mai mult o legendă în comparație cu documentele oficiale (de exemplu, *Scottish Exchequer Roll*, din 1494, stabilește prin lege condițiile obținerii whisky-ului, sau *Reinheitsgebot*, din 1516, care era o adevărată *Lege a Purității Berii Germane*).

Continuăm însă povestea lui William Pokhlebkin, cu promisiunea că vom reveni cu legenda călugărului Isidor (care nici n-a fost un simplu călugăr), *aqua vitae* și ceilalți călugări catolici. După zdrobitoarea victorie, reputată în anul 1982, a lui Pokhlebkin, în fața reprezentanților votcii poloneze, acesta și-a continuat stilul de viață bizar, dedicându-se în totalitate colecționării de manuscrise vechi cu rețete culinare și de băuturi, ceaiuri exotice și scrierii de articole pe aceste teme, publicate în reviste obscure. În perioada *Perestroika*⁵ a lui Mihail Gorbaciov, a început a scrie volumul *Istoriyavodky (Istoria votcii)*, pe care îl va publica în anul 1991, după puciul din august, când Gorbaciov a fost înlăturat de la putere. Aproape peste noapte a devenit celebru, în contextul marilor convulsii prin care trecea Rusia, fostul disident devenind un adevărat reper moral, care salvase de unul singur acest simbol cultural rusesc, atât de drag rușilor, votca.

(continuare în ediția printată)

⁵ Перестройка - Mișcare politică, generată de liderul rus Mihail Gorbaciov, însemnând, în traducere literală, *restructurare* și având ca obiectiv schimbarea politicii sociale și economice sovietice.

DESCĂLECĂTORII UITAȚI DE ȚARĂ: MOCANII DIN DOBROGEA

Partea I

„Această provincie Dobrogea, în cursul sutelor de ani prin trecerea periodică a mocanilor noștri cu milioanele de piciorușe ale oilor, a fost brăzdată pe pripoanele dealurilor sale, iar mocanul nostru în Dobrogea e în pietrele nemuritoare pe care le-a coborât în acest pământ sciții, vâjnoșii noștri străbuni romani care au ținut pe umerii lor lumea viitoare”.⁶

Cuvânt înainte

Înainte ca un oarecare domn ministru să provoace o nouă furtună într-un pahar cu apă, lansând năstrușnica idee ca oaia mioritică să fie înfățișată ca simbol național, mai înainte chiar ca neînfricatele mioare autohtone să scufunde în apele mării un vas al vecinilor noștri de la răsărit, începusem a strânge material pentru câteva articole despre viața și spiritualitatea mocanilor transilvăneni din Dobrogea.

Demersul nostru nu are, așadar, nici o legătură cu polemicile stârnite de cele două întâmplări mai sus pomenite, ci este un binemeritat tribut adus acelor oameni vajnici și mândri care, secole de-a rândul, coborând cu turmele de oi din munții Transilvaniei în *Țara Turcească*, au reușit să mențină vie flacăra românismului pe pământul dintre Dunăre și mare.

Inițiativa este o firească continuare a altor demersuri scriitoricești pe aceeași temă, bunăoară lucrarea de referință pentru cercetarea noastră, *Mocanii din Dobrogea*, publicată în 1946 de lingvistul și dialectologul Dumitru Șandru, studiul etnografic *Mocanii, un joc dispărut al românilor din Dobrogea*, al regretatei folcloriste Tatiana Gălușcă și, nu în ultimul rând, articolul profesorului Gh. Băisan,

⁶ Nicolae Iorga, *România*, București, 1940, p. 353

Contribuția mocanilor la dezvoltarea învățământului din Dobrogea, publicat în *Steaua Dunării*, o revistă pe nedrept dispărută.

În acest număr al revistei *Misterele Dunării*, precum și în numărul viitor, vom aduce la lumină lucruri neștiute sau prea puțin cunoscute despre eroica aventură a mocanilor transilvăneni, aplecându-ne atât asupra evidențelor istorice, cât și asupra vieții spirituale a celor care au transfuzat în Dobrogea vlăguită de stăpânirea turcească un viguros aflus de sânge românesc.

Transhumanța - liantul unității românești

Fenomenul transhumanței aparține prin excelență mocanilor transilvăneni și a fost determinat de insuficiența pășunilor și a nutrețului în raport cu numărul mare al vitelor pe care le creșteau, în primul rând oi, dar și bovine, cai sau capre. Având ca zonă de obârșie sudul Transilvaniei, transhumanța la sud și est de Carpați s-a practicat abia cu începere din secolele XIII-XIV, treptat intensificându-se și lărgindu-și aria, astfel că, în lunca și bălțile Dunării, precum și în Dobrogea, ea a căpătat un caracter sistematic abia în secolele XVI-XVII.

Mocanii proveneau din trei mari regiuni etno-geografice - ținutul Sibiului (*Mărginimea*), Țara Bârsei, Trei Scaune⁷ - și, într-un număr mai mic, din alte locuri, precum culoarul Rucăr-Bran. Erau cunoscuți sub diferite denumiri, în funcție de zona din care proveneau: *moroienii* sau *colibașii* brăneni (Rucăr-Bran), *mărginenii* sau *țuțuienii* (Făgăraș și Sibiu), *săcelenii* și *bărsanii* (Țara Bârsei, Săcele⁸) sau *bărsanii din secuime* (Covasna). Atât mărginenii, cât și săcelenii au fost numiți *ungureni*, odată cu trecerea lor în Țara Românească, în secolul al XIV-lea.

Vestiți în creșterea animalelor încă din timpuri străvechi, românii din Țara Bârsei - regiune care a avut dintotdeauna relații strânse cu Țara Românească (privilegiile comerciale acordate brașovenilor datează dinaintea domniei lui Mircea

⁷ *Trei Scaune* a fost o unitate administrativă din Transilvania, în timpul României Mari, care cuprindea o parte din actualul județ Covasna

⁸ Regiune din sudul Țării Bârsei, care cuprindea șapte sate de la poalele masivelor muntoase Ciucaș și Piatra Mare: Baci, Turcheș, Cernatu, Satulung, Tărlungeni, Purcăreni și Zizin.

cel Bătrân și au fost reconfirmate de toți domnitorii urcați pe tronul de la Târgoviște, între secolele XIV - XVII, aproape fără excepție) - au fost primii care și-au trecut turmele la sud de Carpați, dobândind dreptul de păstorit în această regiune și chiar mai departe, până în Dobrogea, într-o vreme în care provincia pontică se afla între granițele Țării Românești.

Poziția geografică a Dobrogei era cea mai prielnică practicării oieritului, atunci când condițiile meteo nu permiteau acest lucru în restul zonei carpato-dunărene. Chiar și după instaurarea stăpânirii otomane între Dunăre și Mare, mișcarea turmelor a continuat fără opreliști, mocanii transilvăneni cutreierând până în secolul al XIX-lea tot întinsul Bărăganului și Dobrogei, avântându-se chiar și mai departe, prin Bulgaria și Turcia până spre Macedonia și Thesalia, ori, prin sudul Moldovei, până în Crimeea, la Marea Azov, în Caucaz, Cuban și pe Volga⁹.

„Acești mocani păstori, în transhumanță lor, ce se face cu regularitate astronomică, de la muntele mai rece la Marea cea caldă, au lucrat sute și sute de ani la închegarea limbii și la formarea neamului românesc, într-o singură unitate etnică națională. A fost de secole o mișcare continuă de români între ambele versante ale Carpatilor; niciodată această comunicare n-a fost întreruptă, ideea română pururea a însuflețit pe cei ce veneau la noi și mergeau la ei. Poporul român s-a format, deci, în decursul veacurilor, pe cele două versante ale Carpatilor, până la ieșirea văilor Someșului, Crișurilor și în larga Câmpie a Tisei de către acești *pastores romanorum* pe care îi întâlnim în secolul al IX-lea în Câmpia Tisei, deci, înainte de sosirea maghiarilor, cu o așezare economică independentă”¹⁰.

Fenomenul transhumanței nu s-a redus la aspectele economice și sociale, ci a avut largi implicații demografice, culturale și chiar politice, de o mare însemnătate pentru menținerea unității poporului român.

„Când pășunile Ardealului nu au mai putut cuprinde atâtea turme, oierii români au coborât munții și s-au revărsat spre Dunăre și Nistru, peste Dunăre în

⁹ Ștefan Meteș, *Emigrări românești din Transilvania în secolele XIII-XX*, București, 1977, pp. 153-154

¹⁰ I. Ghelase, *Mocanii. Importanța și evoluția lor social-economică în România*, București, 1944

împărăția ierburilor până la Marea Neagră... Acești înaintemergători ai unirii tuturor românilor - mocanii - ... au fost răspânditorii cântecelor și poveștilor de pretutindeni și ai cărților, ajutând astfel unificarea graiului și sufletului românesc. Mocanii au tras drumuri noi prin singurătățile cu iarbă ale Dobrogei, au deschis vaduri, au săpat fântâni, au ridicat târle, au întemeiat sate ... au îngroșat numărul românilor dobrogeni, ajutând cu munca și sporul de populație la întărirea românismului în ținuturile dintre Dunăre și Mare. De aceea, pe la 1850, Dobrogea a apărut unor călători *o mare stână de ciobani ardeleni*... Iar dacă astăzi avem o întinsă proprietate românească, dacă avem o Constanța, apoi Ardealului să-i mulțumim că ne-a trimis în Dobrogea prisosul de populație, tot români dârzi și stăruitori în cucerirea bogățiilor și a civilizației”.¹¹

Vechimea transhumanței la gurile Dunării

Când a început trecerea mocanilor transilvăneni în Dobrogea, *Țara Turcească* sau *Turcească*, cum o numeau ei, nu putem ști cu siguranță. Ne lipsesc cu totul dovezile, izvoarele istorice care să ateste acest început. Probabil că trecerea în Dobrogea s-a făcut deodată sau la scurtă vreme după coborârea turmelor din Carpați spre luncile Dunării, iar atunci cu greu vom putea găsi un crâmpei anume de timp care să ne folosească drept referință istorică.

Constantin Brătescu, bunăoară, spunea că transhumanța a fost un fenomen fără întrerupere, încă din timpuri străvechi, pe care nu a putut-o opri nici stăpânirea romană asupra unei părți din spațiul dacic și nici vremelnicele stăpâniri care au urmat retragerii aureliene: „Așa a fost în antichitate și tot așa se petrece și sub ochii noștri. Cum curg apele spre Dunăre și spre Mare, așa au curs și oamenii în vremurile când singurele drumuri de circulație erau mai ales pe lângă aceste ape curgătoare”.¹²

¹¹ D. Negulici, *Știri documentare privind păstoritul transhumant la sud și est de Carpați*, Revista *Cumidava*, Muzeul de Istorie Brașov, XX, 1996, p. 137

¹² C-tin Brătescu, în Ion I. Ghelasse, *Mocanii. Importanța și evoluția lor social-economică în România*, București, 1944, p.149

Dacă despre comerțul transilvănenilor și în special al brașovenilor știrile documentare abundă începând cu secolul al XIV-lea, cele referitoare la transhumanță sunt rare pentru perioada cuprinsă între secolele XIV-XVII, ceea ce a făcut pe unii istorici să considere că acest aspect al vieții economice nu a luat amploare decât mai târziu. Acest lucru nu înseamnă că nu s-a făcut transhumanță de la munte la șes în perioada mai sus menționată, ba chiar cu mult înainte, ci doar că marile mișcările de turme spre luncile și bălțile Dunării au început abia în secolul al XVI-lea, în condițiile transformărilor politice, sociale și economice din Transilvania.

(continuare în ediția printată)

Laura Stănică

PSEUDOJURNAL

(fragmente)

Ne cunoaștem, friend? O zi a fost de-ajuns, o secundă disperată de singurătate sau de prea multă creativitate și ai apărut tu. Fantomă literară. Umbra unui gând despre ce ai fi putut fi dacă ai fi fost.

Eu eram pe o parte a lumii, în întunericul sătul de el însuși. Cu degetele tremurânde pe tastatură căutam cuvintele cheie, parola evadării.

Tu, erai dincolo, în lumina imaginației, unde n-am mai pătruns de mult. De câte ori n-am încercat să prind aripi, dar m-am ales cu niște scame gelatinoase ce m-au ținut în neputință.

Și uite că am avut noroc. Am închis ochii și te-am văzut. Și acum clipesc des pentru că nu vreau să-ți uit chipul. Vreau să te știu pe de rost, să fii noaptea sau dimineața spre care mă îndrept să mă confesez.

Dacă ușa s-ar deschide și prin absurd ai fi tu, te-aș recunoaște. După ochii visați, după zâmbet, unicul zâmbet capabil să mă seducă, după parfum. Un fel de ceai englezesc sau asiatic și tutun. Îmi place ceaiul fierbinte. Îmi plac accesoriile pentru ceai. Diversele căni, ibrice, arome, povești. Te-aș infuza. Dar nu te-aș bea. S-ar pierde farmecul fanteziei.

Dacă ușa s-ar deschide și prin absurd ai fi tu, aș plânge. De teamă că ai părăsit povestea. Ce motiv ai avea să cobori în realitate, când eu vreau să pătrund în ficțiune? Citeam de curând o postare despre faptul că scrisul vindecă psihic și fizic. Nu mi se pare o noutate. Eu mi-am vindecat toate neliniștile scriind. Uneori scriu în gând, un exercițiu doar de imaginație. Și cred că am pierdut șansa unor povești grozave, pentru că le-am uitat.

Dacă ușa s-ar deschide și prin absurd ai fi tu, te-aș îmbrățișa și apoi aș fugi. Mi-ar fi teamă să trăiesc prea mult în apropierea ta. Ca orice realitate, ai deveni

mediocru, imperfect. Și apoi aș tăia în tine ca să te potrivesți cu mine. Povestea e mai puțin dureroasă.

Închid ochii.

Vară. Bancă. Stropii de apă ai unei fântâni arteziene îmi stropesc obrajii. Orașul e pustiu. Cineva îmi acoperă ochii, mă obligă să ghicesc, să mă joc. Încep să pipăi. Degetele, brațul, mă îndrept spre față, pomeții osoși, urechile, părul. Aș zăbovi să mă joc cu el, dar îmi dau seama că exagerez și se așteaptă să dau un răspuns. Mă întorc. Fruntea, pomeții, bărbia, iar brațul, degetele. Dar ceasul? Verific. Seamănă cu un alt vis. *Inception*. Și zic:

- Știu! Friend!

- Da.

Pornim amândoi. O mișcare de pași sincron. Gânduri sincron. Inimi sincron. Risipim râsete unul pentru altul. Ne oprim undeva. Bem un ceai. Aromă de ylang-ylang. E mult prea relaxantă toată atmosfera asta țesută cu șoapte. E atât de previzibil un sărut încât...

Deschid ochii.

E tot vineri. Degetele mi s-au încolăcit pe tastatură. Trebuie să diluez senzațiile astea cu somn real.

So, imperfecți în pijamale, să dormim, friend, să cucerim noaptea!

Peștișorul de aur apare pe trotuar. Râde la mine, râd la el. Ca o convenție.

Îmi subliniază că pentru azi nu pot solicita decât o dorință, nu trei. Îi amintesc de toate poveștile citite, de miturile care îi elogiază puterea, magia, dar el e foarte serios în privința demitizării. Mi-e greu să mă hotărâsc. Solicit răbdare. Ai puținică răbdare, stimabile! Să ne plimbăm puțin, zic! Timp, la asta mă gândeam, să cer timp. Dar nu, acum nu mai sunt atât de sigură. Iubire, multă iubire! Căhh, m-aș plictisi! Bani? Aa, nu! Ce mama dracului aș putea să cer? O evadare din sistem. Fuck the matrix! Yeah, baby, m-am hotărât. 15 minute de altceva, altă poveste,

galactică, alt sistem. Nu trebuie să te lași mâncat de viață. Măcar gesturi de revoltă, disperate, repetitive, de împotrivire, asemeni lui Iona, trebuie să facem. Deci?

Și peștișorul bate palma încântat că așteptarea nu a fost de durată. Palma? De ce nu?!

Peștișorul e nerăbdător. Mă amenință cu bagheta magică. Cred că a furat-o din filmul cu Harry Potter. Sunt pregătită. Și deodată bum!

Întreg orașul știut dispare. De jur împrejur se ridică ca niște turnuri, formațiuni de vapori, nebuloase galben-violet-verzui, albastre. Pământul nu mai are nimic urban, cerul e mai clar, mai luminos decât l-am văzut vreodată, stelele sunt imense, atât de aproape, încât mă gândesc că dacă m-aș cățăra într-un copac aș putea să le ating. Scuze, nu mai sunt copaci. Planete mai mici sau mai mari, cu inele sau nu, decorează spațiul înalt. Nebuloasele sunt vii. Se mișcă. Se transformă. Iau diverse chipuri. Încerc să le asociez cu noțiuni cunoscute: iepuri, cai, dragoni, rachete, tablete, pepeni ☺. Ca niște titani ai creației. Mă amuză. Probabil zâmbetul iese total din mine. Aș împărtăși spectacolul ăsta cu cineva.

How long will I love you

As long as stars are above you

And longer if I can

How long will I need you

As long as the seasons need to

Follow their plan

Da, friend, cu tine. Enervant când niște amărâte de versuri te scot din visare.

Nu sunt în stare să scriu povești întregi, scene însă am cu duiumul în minte, dar dacă aș vrea să-i dau continuitate vreuncea mi se pare inutil. Ca și viața, ea întregă e enervantă, dar anumite momente sunt atât de magice încât ai vrea să rămâi acolo, într-o buclă de timp...

(continuare în ediția printată)